

Datum overleg : 16 juni 2023
Tijdstip : 10.30-13:00 uur
Locatie : Restaurant Bargo | Bredasebaan 2 | Bosschenhoofd

Aanwezig:

<i>naam</i>	<i>functie</i>	<i>namens</i>
mevrouw Joyce Willems-Kardol	voorzitter	onafhankelijk*
de heer Hans Wierikx	lid en plv vz	wethouder gemeente Halderberge*
de heer Martijn Gijzen	lid	wethouder gemeente Rucphen
de heer Jan Voeten	lid	directeur Breda International Airport (BIA)*
de heer Jan Doggen	lid	vertegenwoordiger omwonenden Roosendaal
mevrouw Matthie Dams	plv.lid	vertegenwoordiger omwonenden Halderberge
de heer Koen van Polanen	lid	vertegenwoordiger omwonenden Etten-Leur*
de heer Frank van Ierssel	lid	vertegenwoordigers gebruikers BIA vanuit ENCP
de heer Felix Veurink	gast	beleidsadviseur luchtvaart bij provincie Noord-Brabant
mevrouw Esther Kiestra	secretaris	onafhankelijk
Johan Weggemans	gast	Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR)
Jos Dolderman	gast	Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR)

Afwezig:

de heer Jean-Pierre Schouw	lid	wethouder gemeente Etten-Leur
Mevrouw Sanneke Vermeulen	lid	wethouder gemeente Roosendaal
mevrouw Femke Dingemans	lid	Brabantse Milieu Federatie (BMF)
mevrouw Lia van Overveld	lid	vertegenwoordiger omwonenden Halderberge
de heer Nico Koolen	lid	vertegenwoordiger omwonenden Rucphen

*lid agendacommissie

1. Opening/ Vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Ze vraagt of de leden voorafgaand de vergadering een mooie rondleiding hebben gehad op het vliegveld. Ze deelt mee dat er enkele af- en aanmeldingen zijn en verwelkomt het publiek waaronder Rucphen Vliegroute Vrij op de tribune. Daarna vraagt de voorzitter dhr. Veurink (vervanger van Jan-Willem Reiling) om zich even kort voor te stellen, aangezien hij voor de eerste keer aanwezig is bij dit overleg. Na deze introductie volgt er een kort voorstelrondje door alle aanwezige leden.

- Nazending op 9 juni: De voorzitter meldt dat op 9 juni het uitwerkingsdocument EHSE Exit Points is nagestuurd. Ze vraagt de leden of ze dit onderwerp aan de agenda willen toevoegen of dat er een aparte vergadering moet worden ingepland om hierover te besluiten? De voorzitter stelt voor, met instemming van de meerderheid van de commissie, om het onderwerp na punt 3.7 besluitvormend te bespreken.
- Ingekomen stukken:
  - Mail Zienswijze Rucphen Vliegroute vrij 23-12-2023
  - Mail Natuurbehoud met brief SP "vragen ex. art. 31 RvO SP over zorgwekkende loodvergiftiging door vliegtuigbenzine" d.d. 28-12-2023
  - Mail Natuurbehoud inzake bewegingen gyrocopter d.d. 6-3-2023

- Uitsnede nieuwsbrief aan gebruikers Breda Airport mei 2023 – ter kennisneming
De voorzitter stelt voor de ingekomen stukken als kennisgeving aan te nemen. De commissie stemt in.
De brieven zijn gepubliceerd op de CROSE website, de reacties namens de CROSE zijn reeds verstuurd en staan ook op de website.

2. Vaststellen concept verslag vergadering 16-12-2022 en actielijst

2.1 Vaststellen verslag 16-12-2022 (bijlage 1)

Het verslag van 16 december 2022 wordt vastgesteld met de volgende verhelderingen:

- Punt 3.4: Dhr. Voeten vraagt zich af e.e.a. tekstueel helder is. Afgesproken wordt dit te verduidelijken: plaatsen wordt locaties.
- Punt 6: Dhr. Van Ierssel meldt dat Palvé nog geen vluchten uitvoert. Het gaat hier om gyrokopters.

2.2. Doornemen actielijst 16-12-2022 (bijlage 2)

Volgende actiepunten komen terug op de agenda:

- 20.05 (Stand van zaken verordening); 21.11 (Beleidskader); 22.03 (wijziging luchthavenbesluit); 22-10 (Email adressen doorgeven aan BIA voor nieuwsbrief : is afgehandeld
- 22-11: beleidskader is onder aandacht van PS. Mogelijk opname in verordening of ambtelijke wijziging.
- 22-12: notitie over Entry Point is verstuurd aan gemeente Rucphen. Volgens dhr. Gijzen is de notitie onvoldoende om duiding te geven aan bewoners. De voorzitter geeft aan dat dit de weergave is van de CROSE. Wordt nog nader besproken.
- 22-13: proces Vertrekprocedure Baan 24 is gestart, omwonenden zijn deze week uitgenodigd voor een eerste bijeenkomst op 13 juli a.s.
- 22-14: definitie Gyrokopter is vermeld. Het onderwerp komt nog terug tijdens dit overleg.
- 22-15: uitvoeringsagenda is gedeeld via de website en daarmee afgehandeld.

3. Mededelingen, actualiteiten en ingekomen stukken CROSE

3.1 Terugkoppeling Provincie "Geluidsoverlast bij punt van proefdraaien/ motorchecks" – dhr. Veurink

Is over proefdraaien / motorchecks iets geregeld is in de vergunning?

Dhr. Voeten vertelt dat proefdraaien onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering en van de omgevingsvergunning. Motorchecks daarentegen vinden plaats op de baan, echter dit maakt geen deel uit van de vergunning waarvoor de gemeente bevoegd gezag is. Motorchecks voor het vertrek zijn onderdeel van de vlucht. Een vlucht wordt gedefinieerd als wanneer een vliegtuig in beweging komt om een vlucht uit te voeren. Binnen deze vluchttijd worden een aantal handelingen uitgevoerd door de gezagvoerder, waaronder het controleren van de motor en het testen van bepaalde functies. Motorchecks worden niet berekend in de modellen.

Op de vraag van mevrouw Dams of dit wel geregeld kan worden in de vergunning of anders, antwoordt dhr. Voeten dat motorcheck deel uitmaakt van de algehele vliegprocedure en zo kort mogelijk voor het opstijgen dient te worden uitgevoerd. Dit is al geregeld vanuit het oogpunt van geluid. De provincie is verantwoordelijk voor het luchthavenbesluit, maar motorchecks zijn geen apart onderdeel van deze regelgeving.

Dhr. Van Polanen merkt op dat als motorchecks niet worden vermeld in het luchthavenbesluit en de omgevingsvergunning, dit ook niet wordt meegenomen in de berekening van geluidsbelasting (Lden). Als we hier verandering in willen brengen, moet dit worden opgenomen in de officiële regelgeving.

Dhr. Voeten geeft aan dat het juridisch gezien lastig is om op te lossen, aangezien er discussie is over de juiste aanpak. Er is een lopend bezwaar bij de Raad van State, ingediend door mevrouw Dams, maar dit gaat over het feit dat motorchecks niet worden vermeld in het luchthavenbesluit.

Momenteel wordt geprobeerd om de overlast zoveel mogelijk te beperken, maar er is geen bevoegdheid om voorschriften op te leggen. Deskundigen moeten hierover eerst een oordeel vormen. Dhr. Voeten vermoedt dat de inspectie de juiste aanspreekpartner is.

Op de vraag van mevr. Dams of motorchecks op een vaste plaats kan gebeuren, antwoordt Dhr. Van Ierssel dat motorchecks een wezenlijk onderdeel zijn van de vluchtvoorbereiding, waarbij het vliegtuig direct na de checks klaar is om te vertrekken. Dit behoort dus niet tot de mogelijkheden.

Volgens Mevr. Dams wordt er vaak geklaagd door omwonenden over geluidsoverlast, met name bij De Cockpit (restaurant), waar motorchecks vaak plaatsvinden en het geluid zich door het gebied verspreidt. Mevr. Dams geeft aan dat de exploitant doet onvoldoende aan deze klachten. Mevr. Dams stelt voor om een geluidswal te plaatsen. Dhr. Voeten geeft aan dat ze in verleden hierover al in gesprek waren echter dat dit op niks is uitgelopen. De secretaris maakt de geschiedenis hiervan inzichtelijk.

De voorzitter constateert dat er dus op dit moment geen regeling is voor het uitvoeren van de motorchecks en dat CROSE in afwachting is van de uitspraak van de Raad van State. Op de vraag van de voorzitter hoe we eventueel praktisch de overlast kunnen verminderen antwoordt dhr. Voeten dat hij in overleg zal treden met de eigenaar. De voorzitter stelt voor om dit punt te agenderen voor de volgende vergadering, zodat iedereen vanuit zijn expertise kan meedenken. Eventuele oplossingen en documenten per mail doorgeven e-mails en documenten voorafgaand aan de vergadering, zodat de secretaris deze kan verspreiden.

3.2 Stand van zaken en voortgang Proces Luchthavenbesluit (in relatie tot Raad van State) - dhr. Veurink

Dhr. Veurink legt uit dat het hier gaat om de 2^e wijziging. Dit ligt bij de Raad van State. Het besluit kan pas gepubliceerd worden als er een verklaring ligt van het ministerie. Er ligt nu wel een besluit, maar deze is nog niet gepubliceerd. GS heeft afgelopen week akkoord gegeven voor publicatie, het besluit wordt door dhr. Veurink aan de secretaris gestuurd. Zij zorgt voor verzending aan de leden en vermelding op de website.

3.3 Stand van Zaken proces Entry-Point (Bijlage 3) – dhr. Voeten

Dhr. Voeten merkt op dat de aanvraag is verzonden aan het ministerie. Nu is het wachten op een definitief antwoord van goedkeuring. Zodra dit antwoord wordt ontvangen, wordt dit verder uitgewerkt met de tekenkamer van de luchtverkeersleiding om o.a. arcering aan te brengen etc. Omdat het proces lang duurt, is er in de tussentijd contact geweest met de wethouder of er nog wijzigingen zijn geweest voor wat betreft de bebouwde kom. De betreffende ambtenaar heeft aangegeven dat dit niet het geval is. Op de tekening staan de contouren van de bebouwde kom vermeld en is nieuwe informatie o.a. over een verplicht meldingspunt al weer verwerkt. Dhr. Voeten houdt de CROSE op de hoogte van de ontwikkelingen via de secretaris.

3.4 Looddepositie (vragen SP zorgwekkende loodvergiftiging door vliegtuigbenzine – bijlage 4) – dhr. Gijzen

Dhr. Voeten heeft een toelichting geschreven, die hij terplekke verdeelt (deze zal nog op de website worden gepubliceerd alsmede met verslag worden rondgemaild).

Dhr. Gijzen merkt op dat er lokaal raadvragen zijn gesteld over de brief en zijn vraag is of de CROSE enige invloed heeft/druk kan uitoefenen op de provincie om een onderzoek hiernaar te laten uitvoeren?

Dhr. Voeten antwoordt dat minister Harbers een heldere brief heeft gestuurd over dit onderwerp. Naar aanleiding van een debat hierover in januari 2023 is er in de Staten ook al een antwoord geformuleerd. Er is in 2021 in het Europees Parlement gestemd over een importverbod van de component lood dat met ingang van 2025 gaat gelden. Geconstateerd wordt dat er geen rol is weggelegd voor de CROSE in dit proces. Wel zal dhr. Voeten ons op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Dhr. Van Ierssel geeft aan dat niet alle vliegtuigen van deze brandstof gebruik maken, een groot deel gebruikt diesel en dus gaat het om een steeds kleinere groep (32%). Er worden ook steeds meer motoren gebruikt die op Euro 98 kunnen open en dit is ook voor iedereen voordeliger. Dhr. Wierikx merkt op dat het College van Halderberge de brief ook heeft besproken. Er is geen juridisch kader om op te acteren en men heeft

vertrouwen in het proces dat er loopt én de lobby om het gebruik van deze loodhoudende benzine terug te dringen. Dit heeft men dan ook teruggekoppeld aan de Stichting Ondersteuning SP-fractie. Dhr. Gijzen merkt op dat er geen verbod plaats kan vinden op de levering van deze brandstof op basis van de omgevingsvergunning en ook de CROSE kan momenteel niet veel doen anders dan informeren. Op de vraag van dhr. Gijzen hoe we op de hoogte blijven van de ontwikkelingen, antwoordt dhr. Veurink dat de informatie die naar de kamer gaat vanuit het ministerie gedeeld kan worden met de CROSE, zodat wij dit als CROSE kunnen blijven monitoren. Deze invulling wordt door iedereen onderschreven. Dhr. Gijzen merkt nogmaals op dat parallel ook het verzoek om een onderzoek inzake lucht, lood etc. nog loopt, echter dit is een ander proces.

3.5 Terugkoppeling gyrokopters (ter info Mail Natuurbehoud – bijlage 5) – dhr. Voeten

Dhr. Voeten heeft een toelichting geschreven waarin hij verwijst naar e-mails uit 2014 en aangeeft dat gyrokopters onder de categorie vliegtuigen vallen. Hij benadrukt dat als dit anders zou zijn, de wetgeving aangepast moet worden. Er zijn in totaal 4238 bewegingen van gyrokopters geweest, waarbij de geluidsklasse is meegenomen in klasse 1, op verzoek van de inspectie. Dhr. Voeten zegt toe te onderzoeken hoe dit is ontstaan en zal hierover spreken met het ministerie.

Het NLR (Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum) heeft een discussie gevoerd over hoe om te gaan met gyrokopters, waarbij er weinig gegevens bekend zijn. De geluidsinspectie heeft ze daarom geclassificeerd als de luidruchtigste typen op luchthavens. Mevr. Dams wijst nog even op artikel 34, paragraaf 12, waarin staat dat de breedte van de baan 30 meter moet zijn, terwijl de baan hier slechts 23 meter breed is. De vraag is dan ook waarom gyrokopters hier mogen vliegen in termen van veiligheid etc. Dhr. Voeten geeft als verklaring dat de obstakelvrije zone zo breed moet zijn en daaraan voldoet Breda Airport ruimschoots.

Dhr. Wierikx wil graag weten welk onderzoek wordt bedoeld in de laatste regel van de tekst. Dhr. Voeten antwoordt dat MLA's (Microlight Aircraft) veel geluid maken. Daarom wordt momenteel een geluidsmeting uitgevoerd om een certificaat voor gyrokopters te verkrijgen, zodat dit aspect kan worden meegenomen. Het NLR heeft contact met de inspectie om te bepalen hoe dit in de berekening en systemen moet worden opgenomen. Dit vereist aanpassingen die dhr. Voeten met het ministerie zal bespreken. Er wordt een onafhankelijke instantie ingeschakeld (is een partij die door de inspectie is gecertificeerd) om het onderzoek uit te voeren.

3.6 Stand van zaken Wijziging Verordening (bijlage 6) – toelichting dhr. Veurink

De voorzitter geeft aan dat de CROSE in 2022 vóór de zomervakantie per brief een advies is uitgebracht over de verordening. Tot nu toe hebben we geen enkele terugkoppeling ontvangen, met uitzondering van wat data van de STATENGRIFIE (na een telefonisch verzoek). Ook is er door de CROSE in maart van dit jaar een brief verzonden aan Gedeputeerde Staten (GS) over de voortgang van besluitvorming en op deze brief hebben we ook nog geen schriftelijke reactie ontvangen van GS. We vragen ons dan ook af hoe het zit met de besluitvorming.

Dhr. Veurink geeft aan dat er meerdere provinciale adviescommissies zijn en er is een wens om de bezoldiging te uniformeren en de verordening van de CRO's (Commissies Regionaal Overleg) hierop te laten aansluiten.

Voorzitter geeft aan dat CRO's een verordening hebben die juridisch niet correct is, en we vragen ons af of we de regeling betreffende de bezoldiging niet later kunnen aanpassen. We willen nl. wel graag aansluiten op de verordening, maar als deze niet eind oktober ter stemming komt, moeten we toch verder.

Ook dhr. Van Polanen merkt op dat het proces stroperig is en dhr. Gijzen vraagt zich af hoe de leden van de CROSE meer druk kunnen uitoefenen? Afgesproken wordt dat we een snelle, heldere terugkoppeling over de stand van zaken krijgen van dhr. Veurink en zien de uitnodiging voor het inspreken (met datum) graag tegemoet.

3.7 Stand van zaken Proces vertrekprocedure Baan 24 – dhr. Wierikx

Dhr. Wierikx meldt dat het proces veel tijd heeft gekost. Inmiddels is er een onafhankelijk procesbegeleider aangesteld – Marion van Kuijk. Zij gaat aan de slag met de direct betrokkenen tijdens een eerste bijeenkomst op 13 juli a.s.. De omwonenden hebben deze week de uitnodiging ontvangen en de secretaris stuurt de uitnodiging ook aan de leden van de CROSE. Volgende CROSE zal dit punt weer op de agenda terugkomen.

3.8 Onderzoek/evaluatie Werking CRO's (Bijlage 7) - voorzitter

De voorzitter geeft aan dat de gezamenlijke CRO's in mei een brief hebben gestuurd aan de provincie over een onderzoek naar de werking / evaluatie van de CRO's. Gezien het streven om de juiste dingen te doen, en de huidige ontwikkelingen (opstappende exploitant bij CROBD, kijken naar meerwaarde van samenwerking) is dit het juiste moment om te kijken hoe en of je verder gaat (CRO is een optie en geen verplichting). De CRO's gaan deze evaluatie ook uitvoeren, echter is men afhankelijk van de Provincie omdat de CRO's geen werkbudget hebben. Dhr. Veurink is enigszins sceptisch en vraagt zich af welke fase van de CROSE geëvalueerd moet worden.

De voorzitter antwoordt dat de onafhankelijke CRO's al ca 10 jaar bestaan en de vraag is dan ook of we bijdragen aan onze taakstelling, doen we recht aan de omwonenden, kan het beter of anders, zijn wij overbodig?

Wat is de taakstelling en wat moeten we doen, waarbij ook de vraag is hoe je verder gaat als een exploitant niet meer participeert. Dhr. Veurink zegt toe het mee terug te nemen, vanuit beide commissies en hierop terug te komen.

De voorzitter benadrukt het belang van voortvarendheid en hoopt dat dit snel opgepakt kan worden. Ook wordt er gedacht aan de opzet en het beschikbaar stellen van het budget hiervoor. De voorzitter geeft aan graag gebruik te willen maken van de ervaring, "lessons learned" en kennisdeling. Snelheid betekent dat we in de vergadering in november van dit jaar evt. resultaten kunnen agenderen (dus binnen 4 maanden).

Op de vraag van mevr. Dams naar de huidige stand van zaken in CROBD geeft de voorzitter een korte toelichting. Als het CRO niet nodig is, kunnen we er net zo goed mee stoppen. We willen het goed doen mede richting omwonenden of helemaal niet. To be continued

3.9 Uitbetalingen vergoedingen – voorzitter

Leden van de CROSE krijgen een vergoeding plus kilometervergoeding voor hun aanwezigheid bij het overleg, agendacommissie, selectiegesprekken etc. In geval van afwezigheid krijgt de vervanger de vergoeding uitbetaald. De vergoedingen over 2021 zijn uitbetaald in december 2022 en pas onlangs zijn de vergoedingen over 2022 uitbetaald. Deze gang van zaken was uitermate teleurstellend aldus de voorzitter. De voorzitter vraagt leden - als zaken niet goed zijn gegaan - dit te melden bij de secretaris. Ieder half jaar dus rond juli en december moeten de vergoedingen worden uitgekeerd, dit is een basisvoorziening aldus de voorzitter en dhr. Wierikx. Op de vraag van dhr. Doggen over de werking van de vrijwilligersregeling antwoordt dhr. Veurink dat de provincie geen belasting inhoudt. Voorzitter vult aan dat met terugwerkende kracht bij de belastingopgave gebruik gemaakt kan worden van de vrijwilligersregeling door het bedrag handmatig op 0 te plaatsen. Voor meer informatie over de werkwijze kan contact opgenomen worden met de secretaris of de voorzitter.

3.10 Procedure Exitpunten

Dhr. Voeten geeft een korte toelichting op het uitwerkingsdocument voor de uitvliegprocedure. Dhr. Voeten geeft aan dat het hier gaat om het wegnemen van hinder voor omwonenden en een stukje veiligheid (dropzone). Er komt een vast meldingspunt dat via de radio wordt doorgegeven. Dhr. Voeten benadrukt dat het enige "spannende" aspect de pijlen voor de uitvliegroute zijn. Dit proces valt nog steeds onder het wijzigingsproces en duurt altijd langer dan verwacht. Op 22 juni a.s. is het veiligheidsoverleg en er is dhr. Voeten er veel aan gelegen om voor het einde van de maand een besluit te nemen, gezien de omgeving hier baat bij heeft. Daarom hoopt dhr. Voeten dit voor het eind van deze maand af te kunnen ronden, zodat deze wijziging in november 2023 gepubliceerd kan worden. Dhr. Wierikx vraagt of deze wijziging van invloed is op het proces Vertrekprocedure Baan 24, dat momenteel loopt. Dhr. Voeten antwoordt dat dit niet met elkaar te maken heeft. Mevr. Dams geeft aan dat ze niet heeft kunnen communiceren met haar achterban over dit onderwerp. Afsproken wordt dat de secretaris de stukken mailt aan de leden met het verzoek om een schriftelijke terugkoppeling. Er kan dan een advies worden geformuleerd.

Dhr. Wierikx geeft aan dat het voorstel voor hem akkoord is, ervanuit gaande dat het geen effect heeft op het huidige proces rondom vertrekprocedure baan 24. Dit staat hier los van, aldus dhr. Voeten.

4. Geluidsrapportage Luchthaven Seppe - dhr. Voeten

4.1 Rapportage vliegtuigen & helikopters & toelichting Geluidsrapportage BIA 1-10-2022 – 31-3-2023 en oplegvel (bijlage 8) Er is een helder oplegvel opgesteld over de eerste 6 maanden aldus de voorzitter. Er zijn geen verdere

opmerkingen van de leden..

4.2 Toelichting plaatsing patiënten helikopter ANWB – mogelijk tijdelijke ontheffing

Dhr. Voeten heeft recentelijk een brief geschreven naar GS met het verzoek om een tijdelijke ontheffing voor mogelijke vluchten van de patiënten helikopter van de ANWB (i.v.m. de afsluiting van de brug over de Haringvlietdam), juist omdat de luchthaven al krap zit in de bewegingen. De bijlage van dhr. Voeten wordt toegevoegd aan het verslag. Als er snel gehandeld moet worden, is het belangrijk dat handswijze helder is. Dhr. Voeten geeft aan de uiteindelijke verantwoordelijkheid niet bij de luchthaven ligt. De voorzitter geeft aan het te waarderen dat dhr. Voeten de CROSE hierover informeert. Mocht er een reactie komen van GS, dan wordt de CROSE hierover graag geïnformeerd. De leden van de CROSE kunnen zich in het voorstel van dhr. Voeten vinden. Op verzoek van dhr. Voeten stuurt de secretaris een brief aan GS waarin plaatsing en vliegreizen patiënten helikopter wordt ondersteund door de CROSE.

5. Meldingen- en voorvalrapportage BIA – dhr. Voeten

5.1 Voorvalregistratie Breda International Airport (bijlage 9)

Dhr. Voeten bericht dat er vanaf 1 oktober 2022 t/m 30 april 2023 voorvallen zijn geregistreerd. Het gaat hier vnl. om terugkerende zaken, geen grote schades of persoonlijk letsel. Soms wordt de baan al gebruikt, terwijl de baan nog niet vrij is. Tijdens de Safety-meeting is hieraan speciale aandacht besteed, zodat hier nog beter op wordt gelet. Het gaat dan niet om directe gevaarzetting.

5.2 Klachtenrapportage (Bijlage 10) - Klachtenregistratie BIA en toelichting BIA | registratie/Milieuklachtencentrale 1-11-2022 t/m 30-4-2023 & toelichting Milieuklachtencentrale

Er is een uitvoerige toelichting gedaan op de klachten. Mevr. Dams merkt op dat er veel klachten zijn geweest over het Technofestival, waarbij de gemaakte afspraken niet zijn nagekomen. Dhr. Wierikx merkt op dat deze klachten liggen voor bij de gemeente Halderberge, men heeft geprobeerd goede voorlichting te geven om problemen te voorkomen. Zij hebben toestemming gegeven voor het event. En de gemeente moet hierover een besluit nemen. Dhr. Wierikx antwoordt dat hier zorgvuldig naar wordt gekeken. Het proces is zorgvuldig gelopen, en nu ligt er een bezwaarschrift. Dhr. Gijzen merkt op dat er geen klachten uit Rucphen/St. Willibrord zijn gemeld. Dhr. Wierikx licht nog even toe, dat er vorig jaar met mevr. Van Overveld en dhr. Voeten is afgesproken in goed overleg evt. klachten te bespreken, als een soort van samenwerking om meer begrip te krijgen. Mevr. Dams antwoordt dat het voorstel is (ook van mevr. Van Overveld) om een onafhankelijke persoon in te schakelen als klachten niet voldoende zijn afgehandeld. Dhr. Wierikx geeft aan dat vooralsnog is besloten om eerst met elkaar in gesprek te gaan over klachten, alvorens hier een andere invulling aan te geven. Het gaat ook om het proces. Dhr. Gijzen geeft aan dat dit proces ook zou moeten werken voor klachten uit bijv. Rucphen. Dhr. Voeten antwoordt dat ook de heren Doggen en Koolen zijn meegenomen in het proces. De voorzitter complimenteert de betrokkenen met deze gang van zaken om ook buiten CROSE in gesprek met elkaar te blijven.

Het is belangrijk dat er begrip is, als vliegers in de fout gaan dan moeten de regels gevolgd worden aldus dhr. Van Ierssel. Dhr. Voeten is hier alert op. Op de vraag van dhr. Gijzen hoe de inspectie omgaat met de klachten, geeft dhr. Veurink aan dat dit vanuit de provincie ook wordt opgepakt (men heeft een directe contactpersoon bij de inspectie-korte lijntjes).

Dhr. Van Ierssel geeft aan dat als men uit veiligheidsoverwegingen over de bebouwde kom vliegt, dit natuurlijk gemeld moet worden, zodat gekeken kan worden naar de oorzaak.

6. Presentatie registratie en analyses vliegroutes Seppe – Dhr. Dolderman & Weggemans (NLR)

De heren Dolderman en Weggemans van het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum - NLR geven op verzoek van dhr. Veurink een presentatie over de "Testfase 1- registratie vluchten i.o.v. Provincie Brabant". Presentatie wordt toegevoegd aan het verslag..

Het gaat hier om ADSB metingen. Er zijn meer antennes nodig om uitgebreidere metingen te doen. De vraag is of er behoefte is om dit systeem uit te breiden? Als de wens er is, dan kunnen ze hiermee aan de slag. Er is zogezegd dan

wel een uitbreiding nodig van antennes, ook in overleg met de gemeente en bedrijven, aldus dhr. Veurink. Dhr. Voeten antwoordt dat met de huidige techniek de vragen van mensen onvoldoende beantwoord worden (80% van de vliegtuigen worden "gemist", dus moet dhr. Voeten nog steeds uitgebreid rechercheren om te kijken wat er misgaat of gebeurt. Echter aan dit systeem zit ook een kostenplaatje en opbrengsten en kosten moeten wel tegen elkaar opwegen. Antennes zijn niet zo duur, maar de multilaterale software is wel kostbaar. Wellicht is het goed om te kijken wat evt. mogelijkheden (denk aan samenwerking met Woensdrecht) zijn in de nabije toekomst. Dhr. Veurink geeft aan dat het voor een bepaalde periode zou zijn en meten is tenslotte weten. Dhr. Gijzen vraagt wie gaat dit dan aanschaffen? De CROSE ondersteunt het onderzoek, maar hoe de invulling en financiering eruit ziet is niet aan de commissie, maar aan de provincie, aldus de voorzitter. Dhr. Voeten geeft eerlijk aan nog wel enige scepsis te hebben. Afgesproken wordt door de CROSE dat dhr. Veurink tijdens het volgende overleg met een vervolg komt.

7. Aanpassing Huishoudelijk Reglement CROSE (bijlage 11) – Voorzitter/Secretaris

In verband met de tijd wordt dit agendapunt verschoven naar het volgende overleg.

8. Jaarnotitie CROSE 2022/vooruitblik 2023 (bijlage12) – Voorzitter/Secretaris

In lijn met de nieuwe verordening (die nog vastgesteld moet worden) is dit een jaarlijkse terugkoppeling aan provinciale en gedeputeerde staten als opdrachtgevers. De secretaris stuurt een mail aan de leden met de vraag om terugkoppeling en instemming met de jaarnotitie. Na reactie kan de notitie verzonden worden aan PS en GS (alsmede informatief aan de gemeenten).

9. Rondvraag en sluiting

- Rond oktober / november zal de volgende CROSE worden ingepland op basis van een datumprikker.
- Rondvraag:
  - Naar aanleiding van de vraag van mevr. Dams om de e-mail adressen van de vertegenwoordigers van de omwonenden toe te voegen op de website, zal de secretaris dit afstemmen met alle leden zelf.
  - De voorzitter geeft aan dat haar zittingstermijn in april 2024 afloopt en dat zij besloten heeft deze niet te willen verlengen. In de afgelopen jaren zijn er mooie dingen bereikt: de CRO is vernieuwd met nieuwe leden, organisatie is versterkt met de ondersteuning van een vaste secretaris, communicatie richting omwonenden is verbeterd met de ontwikkeling van de website etc. Dit proces doorlopen met de provincie heeft op de achtergrond veel meer energie gekost dan zichtbaar is tijdens de vergaderingen. Zoals de voorzitter schreef in haar visiedocument bij aanvang van haar periode: de commissie voelt aan als een moetje. En daar is nieuw leven in geblazen, waardoor er een goede basis ligt om het door te geven. De voorzitter ziet graag dat er op korte termijn een sollicitatieprocedure wordt opgestart door de provincie – dhr. Veurink, zodat er een sprake kan zijn van een "warme" overdracht. De leden geven aan het spijtig te vinden maar het besluit wel te snappen en te respecteren.
  - Dhr. Doggen wil zijn waardering uitspreken aan dhr. Voeten over de ambulancehelikopter – er is sprake van een voortschrijdend inzicht!
  - Dhr. Voeten merkt op dat de laatste weken steeds meer gebruik wordt gemaakt van het contactformulier op de website van de CROSE? voor het melden van klachten. Dit is niet de bedoeling. Dit zal worden doorgegeven aan de betreffende personen, die het klachtenformulier hiervoor gebruiken.
  - Dhr. Van Polanen spreekt zijn dank uit aan dhr. Voeten voor de rondleiding in de ochtend. Afgesproken is dat er een speciale datum wordt geprikt door de secretaris voor een uitgebreide rondleiding middels de datumprikker.

De voorzitter sluit de vergadering om 13.30 uur met dank aan de leden en gasten voor hun aanwezigheid.